

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.008/2022/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Almási Csaba egyéni ügyvéd (Felperesi képviselő címe.) által képviselt **Felperes1** (Cím1) felperesnek – a dr. Gyöngy Mónika ügyvéd (alperesi képviselő címe) által képviselt **Alperes1** (Alperes1 címe.) alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei tárgyában indult perében a Fővárosi Törvényszék 20.M.70.868/2020/37. számú ítéletével szemben az alperes által 38. sorszámon, a felperes által 39. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a 435.055 (négy százharmincöt ezer-ötvenöt) forint kártérítés tekintetében a viszontkeresetet elutasítja, az elsőfokú per költségeire vonatkozó rendelkezést mellőzve kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 45.150 (negyvenöt ezer-százötven) forint elsőfokú per költséget. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helyben hagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú per költséget. A fellebbezési eljárás illetéke 175.197 (százhetvenöt ezer hétszázkilencvenhét) forint, melyből 140.393 (száznegyvenezer háromszázkilencvenháromezer) forint az alperes terhére esik, az azon felüli 38.804 (harmincnyolc ezer négyszáznegy) forint fellebbezési illeték megfizetésére az alperes a NAV külön felhívása alapján köteles.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítélete és az általa megállapított tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2021. november 3. napján hozott 20.M.70.868/2020/37. számú ítéletével az azonnali hatályú felmondás jogellenességének jogkövetkezményei tárgyában elutasította a felperes keresetét. Az alperes viszontkeresetét 435.055 forint kártérítés és a késedelmi kamat tekintetében találta alaposnak, egyebekben a viszontkeresetet is elutasította azzal, hogy a felek maguk viselik az eljárás során felmerült költségeiket.

[2] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes 2017. szeptember 14-től állt munkaviszonyban az alperessel nemzetközi tehergépjárművezető (kamionsofőr) munkakörben, teljes munkaidőben, változó munkavégzési hellyel. A munkaviszony létesítésekor a felek egy éves határozott idejű munkaszerződést kötöttek, amelyet a határozott idő lejáratkor határozatlan idejűvé módosítottak, a munkaszerződésben 6 hónapos felmondási időt határoztak meg. A munkaszerződés 10.5. pontja szerint, amennyiben a munkáltató a munkaviszonyt azonnali hatályú felmondással szünteti meg, abban az esetben a munkavállaló köteles a határozatlan időtartamra átalakult munkaszerződés esetén a 6 hónapos felmondási idő lejártáig hátralévő időre 30 euró/nap összegű kötbért, valamint egyszeri 800 euró kártérítést egyösszegben megfizetni a jogellenes, illetve szerződésellenes felmondás közlését követő 3 napon belül.

[3] A felperes az általa vezetett Forgalmi rendszám száma forgalmi rendszámú gépjárműben 2018. évben három alkalommal okozott kárt, melyre tekintettel az alperes biztosítója (Biztosító neve) összesen 859.904 forint kártérítést fizetett a károsultaknak, továbbá megemelte az alperes gépjármű felelősségbiztosításának összegét 646.050 forinttal.

[4] Az alperes nemzetközi viszonylatban végzett fuvarozási tevékenységet Ország nevei célállomásokra. Belföldi szállításra kizárólag egyetlen munkavállalót alkalmazott, a külföldről behozott áruk szállítása céljából. 2020. március 16-án egy Ország nevei fuvarát követően a felperes kéthetes hatósági karanténban volt a covid világjárvánnyal összefüggésben, majd 2020. április 1-jén egy „Tájékoztatás” elnevezésű írásbeli nyilatkozatában a járvány miatt kialakult helyzetre azt közölte az alperessel, hogy az Mt. 54. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban saját és családja egészsége védelme érdekében, nem kíván Ország nevei fuvarfeladatot ellátni. Amennyiben belföldi munkát nem tud számára biztosítani a munkáltató, abban az esetben aznapra felmond. Kérte a felmondási idő letöltésének a mellőzését. Az alperes nem tekintett el a felmondási idő ledolgozásától, ezt a felmondásra írásban rávezette. 2020. április 2-án mindezt szóban is közölte Képviselő1 alperesi ügyvezető a felperessel. Tájékoztatta egyúttal arról is, hogy a munkaszerződés 6 hónapos felmondási időt tartalmaz, melyre tekintettel a felperest munkavégzési kötelezettség terheli.

[5] Ezt követően 2020. április 8-án beszéltek telefonon a felek Képviselő1 kezdeményezésére. A kihangosított beszélgetést tanú3 és tanú4 alperesi munkavállalók is hallgatták. Képviselő1 ekkor azt közölte ekkor a felperessel, hogy 2020. április 14-én egy Ország nevei fuvarfeladatot kell teljesíteni, Ország neve régióiba. A felperes arra kérdezett rá, hogy mivel kell kimenni és visszajönni, erre Képviselő1 válaszolt. A felperes mindezt úgy

nyugtázta, hogy „Jól van. Jól van akkor.” A beszélgetést az ügyvezető azzal zárta, hogy az indulás napján április 14-én kedden, 9 órakor a telephelyen jelenjen meg a felperes munkavégzés érdekében. A pótkocsi gumizásáról is egyeztettek, a felperes ezt követően is úgy válaszolt, hogy „jól van”. 2020. április 14-én a felperes megjelent az alperes telephelyén, azonban a fuvarfeladat elvégzését megtagadta, mindezt írásban is rögzítette. Családja és saját egészségére, a járványügyi helyzetre hivatkozva kizárólag magyarországi fuvarfeladatot kívánt elvállalni.

[6] Mindezeket követően az alperes 2020. április 20. napján azonnali hatállyal megszüntette a felperes munkaviszonyát. Az indokolás szerint a felperes április 1-jén beadta a felmondását, azonban a 6 hónapos felmondási időtől a munkáltató nem tekintett el, mely alapján a felperest munkavégzési kötelezettség terhelte. Az április 8-i telefonbeszélgetés alapján a felperesnek április 14-én reggel 9 órakor kellett jelentkeznie Ország nevei fuvarfeladat ellátása céljából, azonban ezen a napon a munkavégzést megtagadta. Az alperes mindezek alapján a munkaszerződés 10.3.2. pontja súlyos megsértésének tekintette a munkavégzés megtagadását. Értékelte, hogy a felperes a döntését a fuvarfeladat ellátásának napján közölte és emiatt magatartása az alperes jóhírneve megsértésére alkalmas volt, a cég helytelen megítélését eredményezhette.

[7] Az elsőfokú bíróság a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 78. §, 64. § (2) bekezdés, 52. § (1) bekezdés, 54. § (1) bekezdés, továbbá az Mt. 31. §-a alapján alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:186. §, illetve az Mt. 179. §-a alapján a kereset és a viszontkereset tárgyában az alábbi következtetésekre jutott.

[8] Az elsőfokú bíróság elsődlegesen a 15 napos szubjektív határidő kérdését vizsgálta. Ennek értékelése szempontjából nem annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes 2020. április 1-jén felmondással megszüntette a munkaviszonyát, hiszen nem ez volt az azonnali hatályú felmondás indoka. Az azonnali hatályú felmondás az április 14-i magatartást róta a felperes terhére, ezért ehhez képest kellett vizsgálni a határidő megtartott voltát. Ehhez az időponthoz képest 2020. április 20-án az azonnali hatályú felmondás határidőben lett kibocsátva, figyelemmel arra is, hogy április 14-től a munkavégzés megtagadása folyamatos kötelezettségszegésnek minősült.

[9] Az azonnali hatályú felmondás indokolását illetően az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy annak jogszerűségét a Kúria (korábban Legfelsőbb Bíróság) MK.95. számú állásfoglalására is figyelemmel kellett értékelni, az indokolásban rögzített tények, illetve a jogszerűség bizonyítása az alperest terhelte.

[10] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az azonnali hatályú felmondás valós indokot tartalmazott, mivel a felperes telefonbeszélgetés során, 2020. április 8-án – bizonyítottan - elvállalta az április 14-i fuvar teljesítését, majd azt a munkavégzés napján mégis megtagadta. Magatartása alkalmas volt a munkáltató jóhírneve megsértésére, a munkáltató helytelen megítélésére. A felperes nem tudta eredményesen bizonyítani, hogy az alperes kizárólag magyarországi fuvarfeladatot kívánt rábízni, hiszen maga is úgy

nyilatkozott az elsőfokú eljárás során, hogy bejelentette, nem szeretne külföldi fuvar vállalni, azonban a hazai fuvarokra nem kapott ígéretet a felettesétől. A felperes előadása szerint Képviselői közölte vele, hogy a cég alapvetően nemzetközi fuvarozással foglalkozik (12. sz. jegyzőkönyv). A felperes a 2020. november 30-ai tárgyaláson (19. sz. jegyzőkönyv) is azt adta elő, hogy nem kapott konkrét ígéretet magyarországi fuvar ellátására. Ebből következően a felperes saját nyilatkozata sem támasztotta alá a kereseti hivatkozását.

[11] A felperes tehát április 8-án egyértelműen elvállalta április 14-től az Ország nevei fuvarfeladat ellátását. Tisztában volt azzal, hogy a telefonon megbeszélte időpontban munkavégzés céljából kell megjelennie az alperes székhelyén. Ezzel szemben nem találta bizonyítottnak az elsőfokú bíróság a felperes azon állítását, hogy csupán adminisztrációs teendők miatt ment be a telephelyre április 14-én, mivel a telefonbeszélgetésben egyértelműen elvállalta a Ország neve régióli fuvar ellátását. A felperes tehát kötelezettségzegést valósított meg, mivel az alperes munkavégzésre vonatkozó utasítását megtagadta, magatartása alapos indoka volt jogviszonya azonnali hatállyal történő megszüntetésének.

[12] A felperes nem tudta eredményesen bizonyítani, hogy valós egészségügyi kockázat miatt, jogszerűen tagadta meg az alperes utasítását. A bizonyítási eljárás alapján az sem volt megállapítható, hogy a felperes tájékoztatta az alperest a konkrét egészségi állapotáról, holott máskor, egy korábbi vállsérülés kapcsán ezt megtette. Jelen eljárásban kizárólag egy olyan orvosi igazolást csatolt, amely 2020. május 4-én kelt, vagyis az azonnali hatályú felmondás kibocsátását követően.

[13] Az elsőfokú bíróság az Mt. 54. §-a alapján kifejtette, a felperes abban az esetben járt volna el helyesen, ha április 14-ét megelőzően tájékoztatja az alperest arról, hogy egészségügyi problémák miatt nem kívánja a fuvar ellátását és az egészségi állapotát is megfelelően igazolja. Ezzel szemben azonban a fuvar elvállalta és az utolsó pillanatban, a fuvar indulása napján közölte az alperessel, hogy azt nem fogja ellátni.

[14] A rendelkezésre állási és a munkavégzési kötelezettség megszegése miatt jogszerű volt az azonnali hatályú felmondás, hiszen április 14-én az alperesnek már nem volt lehetősége más módon intézkedni a fuvar ellátásáról. A felperes magatartása megalapozta a jogviszony azonnali hatállyal történő megszüntetését. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az azonnali hatályú felmondás jogellenességére alapított keresetet elutasította. A joggal való visszaélést azért nem vizsgálta érdemben, mert a felperes bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.

[15] Az elsőfokú bíróság részben találta alaposnak az alperes viszontkeresetét. A kötbérigénnyel kapcsolatban kifejtette, hogy a munkaviszonyban a Ptk. szabályai alkalmazására kizárólag az Mt. 31. §-a konkrét rendelkezései szerint van lehetőség. A Ptk. kötbérre vonatkozó szabályai nem szerepelnek ebben a felsorolásban, vagyis a kötbér

kikötésére általánosságban a munkaviszonyban nincs lehetőség. A munkáltató azonnali hatályú felmondása esetén a kártérítési szabályok alkalmazására van lehetőség.

[16] Kifejtette továbbá, hogy a bíróság hivatalból vizsgálja a megállapodás jogszabályba ütköző voltát, azaz semmisségét. A konkrét esetben a felek a munkaszerződésben a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként rendelkeztek a munkavállaló kötbérfizetési kötelezettségéről, amelyet azonban a fentebb kifejtettek okán az elsőfokú bíróság jogszabállyal ellentétesnek, azaz semmisnek talált.

[17] A 6 havi felmondási időre járó távolléti díj tárgyában előterjesztett viszontkeresetet is megalapozatlannak találta, kifejtve, hogy a felek munkaszerződésének 10.2. pontja az Mt. szabályozásával egyezően felmondás esetére rendelkezik a felmondási időről. Ebből következően azonnali hatályú felmondás esetén sem felmondási idő, sem az arra járó távolléti díj alkalmazására nincs lehetőség.

[18] Az elsőfokú bíróság alaptalannak találta a viszontkeresetet a felperes által nem teljesített fuvarfeladattal összefüggő kárigény tekintetében is. Nem találta bizonyítottnak a viszontkeresetben foglaltakat, mivel az alperes csak hozzávetőlegesen tudta megjelölni annak a kárnak az összegét, ami azáltal keletkezett, hogy nem tudta teljesíteni az április 14-ei fuvarfeladatot, illetve több fuvarmegbízást kellett visszautasítania. Az alperes nem bizonyította a konkrét kára összegét, annak felmerülése körülményeit és az okozati összefüggést sem.

[19] Az elsőfokú bíróság az Forgalmi rendszám száma forgalmi rendszámú gépjárművel okozott kár tekintetében alaposnak találta a viszontkeresetet. Tényként állapította meg, hogy a felperes használta a jelzett gépjárművet, nem vitatta az elsőfokú eljárás során a viszontkeresetben meghatározott három káreseményt és azt sem, hogy az alperes kára ezekkel összefüggésben merült fel. Az alperes okirattal, a biztosító értesítésével igazolta a káresemények megtörténtét és azt a tényt, hogy a biztosító megemelte az adott gépjármű kötelező gépjárműfelelősség biztosítása díját. Mivel a felperes nem úgy járt el a káresemények során ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, ezért az elsőfokú bíróság a felperes elismerése és az okirati bizonyítékok alapján bizonyítottnak találta az ezzel összefüggő kár összegét és a viszontkereset szerint marasztalta a felperest.

[20] Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 80. § (1) bekezdésére hivatkozva rendelkezett. Megállapította, hogy a felek pernyertessége és pervesztessége között nincs számottevő különbség, ezért a költségeiket maguk viselik. Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemmel érintett pertárgyértéket 839.945 forintban, a viszontkeresettel érintett pertárgyértéket 2.189.969 forintban állapította meg. Az alperes a kereset vonatkozásában 91 %-ban lett pernyertes, a viszontkeresetét illetően 20 %-ban lett pernyertes.

Az alperes fellebbezése és fellebbezési ellenkérelme

[21] Az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésében az alperes az elsőfokú ítélet részben, a viszontkereset elutasító részében történő megváltoztatását és a viszontkeresetnek helyt adó érdemi döntés meghozatalát kérte. A kereset elutasító rész tekintetében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte.

[22] A viszontkereset elutasítását a kötbér vonatkozásában azért vitatta, mert álláspontja szerint abból, hogy az Mt. a kötbér jogintézményét csak a tanulmányi szerződés és a versenytilalmi megállapodás vonatkozásában nevesíti nem következik az, hogy a munkáltató által közölt azonnali hatályú felmondás jogkövetkezményeként ne lenne alkalmazható a felek megállapodása alapján.

[23] Az alperes vitatta az elsőfokú ítéletet a másodlagos viszontkereset elutasítása tekintetében is, mivel a 6 havi felmondási időre járó távolléti mindenképpen megilleti, figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Mf.31.115/2021/7. számú ítéletére is. E szerint az Mt. főszabályától eltérve lehetőség arra, hogy a felek 6 hónapos felmondási időben állapodjanak meg. A felek megállapodása tehát nem ütközött jogszabályba.

[24] Ezzel összefüggésben az alperes továbbra is hivatkozott a felek munkaszerződése 10.5. pontjára. A felperes határozatlan idejű munkaviszonyban állt az alperessel, így jogszerűen megállapodhattak 6 havi felmondási időben és a jogviszony felmondható volt bármelyik fél részéről. Az alperes a felperes súlyos szerződésszegése miatt volt kénytelen azonnali hatállyal felmondani, ennek következtében a munkavállalói létszáma egy fővel csökkent, így a fuvarokat sem tudta megfelelő állománnyal teljesíteni. Amennyiben a munkavállaló a munkavégzést megtagadja és emiatt a munkáltató azonnali hatállyal felmond, nem kerülhet olyan kedvező helyzetbe a munkavállaló, hogy ne kelljen megfizetnie a megállapodás szerinti 6 hónapos felmondási időre járó távolléti díjat. Eltérő értelmezés a „jogalkotói” szándékkal és a felek szerződésével is ellentétes.

[25] A felek megállapodása tehát azt a célt szolgálta, hogy csak 6 hónapos felmondási idővel szűnhessen meg a munkaviszony és a munkavállaló köteles legyen a felmondási időre a távolléti díjat megfizetni, vagyis kártérítési kötelezettség terhelje. A felek ezt kötbérként határozták meg, amennyiben azonban ez nem alkalmazható, úgy a felmondási időre járó távolléti díjként az igény mindenképpen érvényesíthető.

A felperes fellebbezése

[26] Az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésében a felperes a viszontkeresetnek részben helyt adó ítéleti rendelkezés megváltoztatásával a viszontkereset teljes elutasítását kérte. Vitatta továbbá a 20.M.70.868/2020/8. számú, az alperesi igazolási kérelemnek helyt adó elsőfokú végzést is.

[27] A felperes kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 154. § (2) bekezdése megsértésével adott helyt az alperes viszontkeresettel összefüggő igazolási kérelmének. Az elsőfokú bíróság az alperes részére a keresetlevelet 2020. május 25-én kézbesítette, ezért a viszontkereset előterjesztésére rendelkezésre álló határidőt ekkortól kellett számítani. Az alperes azonban viszontkeresetét csak ezt követően, elkészen terjesztette elő. Ebből a szempontból közömbös, hogy ennek egy másik bíróságon a felperessel szembeni keresetindítás volt az indoka. Ez a tény, még nem alkalmas annak kimentésére, hogy az alperes akadályozott volt a viszontkereset határidőben történő előterjesztésében.

[28] A biztosítási díjak felemelését illetően a felperes iratellenesnek találta az elsőfokú ítéleti megállapításokat azzal, hogy az elsőfokú bíróság téves jogi következtetéseket vont le. A csatolt okiratokból csupán azt lehetett megállapítani, hogy történt káresemény. Az viszont nem bizonyított, hogy a felperesi károkozással összefüggésben került sor a biztosítás felemelésére, hiszen történhetett egyéb más, az alperes által jelen perben meg nem jelölt káresemény, akár piaci körülmény is, ami kihatott a biztosítási összeg felemelésére. Mindezekre tekintettel nem volt megalapozott a kártérítés megfizetésére történő kötelezés.

[29] Az azonnali hatályú felmondással összefüggésben az utasítás megtagadásával kapcsolatos ítéleti megállapításokat vitatta a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény, továbbá a foglalkozás-egészségügyi szolgálatról szóló 89/1995. (VII. 17.) Kormányrendelet és a közúti gépjárművezetők egészségügyi alkalmasságának megállapításáról szóló 13/1992. (VI.26.) NM rendelet szabályaira hivatkozva. Álláspontja szerint az alperesnek lett volna kötelessége meggyőződni a felperes, mint munkavállaló egészségi állapotáról, ennek elmaradása az alperes terhére volt értékelendő.

[30] A perköltségre vonatkozó ítéleti rendelkezést azért vitatta, mert a pernyertesség-pervesztesség arányára figyelemmel az alperest kellett volna a felperes javára perköltség megfizetésére kötelezni.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[31] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperes által vitatott ítéleti rendelkezések helybenhagyását kérte.

[32] Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság helyes jogi álláspontja szerint kötbér kikötésére a munkaviszonyban nincs jogszerűen lehetőség, ezért a munkaszerződés ezen rendelkezése az Mt. szabályaiba ütközött, tehát semmis volt. A másodlagos viszontkeresetet is helytállóan utasította el az elsőfokú bíróság. Nem került előnyösebb helyzetbe azáltal, hogy nem végezte el a külföldi fuvart, hiszen megszűnt a munkaviszonya. Alaptalanul hivatkozott az alperes továbbá arra, hogy a munkaszerződés azt a célt szolgálta, csak 6 hónapos felmondási idővel szűnhessen meg a felek munkaviszonya. A szerződés szövegezéséből ugyanis ez nem következett egyértelműen. Helyesen hivatkozott ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság arra, hogy a munkaszerződés 10.2. pontja csak felmondás esetére tartalmazott rendelkezést, azonnali hatályú felmondás esetére nem.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[33] A felperes fellebbezése részben alapos, az alperes fellebbezése nem alapos.

[34] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, az alapján a tényállást túlnyomórészt helyesen állapította meg, a releváns jogszabályok helytálló értelmezésével - a viszontkereseti kártérítés és a költség kivételével - érdemben helyes döntést hozott.

[35] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezések, továbbá a fellebbezési ellenkérelmek korlátai között bírálta felül a Pp. 370. §-a alkalmazásával.

[36] A Pp. 154.§ (2) bekezdése alkalmazásával érdemben vizsgálta az alperesi viszontkereset előterjesztésével összefüggő igazolási kérelemről rendelkező 20.M.70.868/2020/8. számú elsőfokú végzést, azonban annak megváltoztatására nem látott lehetőséget az alábbiak miatt.

[37] Az alperes az elsőfokú bíróság 2020. július 13. napján tartott tárgyaláson közölt tájékoztatása (6. sz. jegyzőkönyv) alapján jelentette be másik bíróságon jelen per felperesével szemben előterjesztett keresetére vonatkozó nyilatkozatát. A perindítás joghatásainak beálltát érintő bírói tájékoztatás alapján nyilatkozott úgy, hogy a saját igényét a másik per helyett jelen perben viszontkeresetként kívánja érvényesíteni. Az elsőfokú bíróság tájékoztatása alapján előterjesztett viszontkereset és igazolási kérelem elbírálása nem volt okszerűtlen, mivel az a tárgyaláson elhangzottakon alapult. Mindezek alapján a másodfokú bíróság sem látta akadályát a viszontkereset érdemi elbírálásának, az alperes mulasztásának vétlenségére tekintettel.

[38] A másodfokú bíróság a 435.055 forint kártérítés megfizetésére vonatkozó részében alaposnak találta a felperes fellebbezését. A felperes helytálló hivatkozása szerint az

alperes nem bizonyította, hogy az Forgalmi rendszám száma forgalmi rendszámú jármű biztosítási díjának felemelése a felperes 2018. évi felróható, károkozó magatartásával állt összefüggésben. Az elsőfokú bíróság iratellenesen hivatkozott arra, hogy a felperes nemcsak a három káreseményt, hanem a kár összegét is elismerte. A felperes úgy nyilatkozott az elsőfokú eljárás során, hogy az alperes által megjelölt három konkrét károkozás 2018-ban az ő terhére értékelhető, egyéb elismerő nyilatkozatot azonban nem tett, a viszontkereset elutasítását kérte. Az alperes arra vonatkozó iratokat csatolt, hogy a biztosító ezen káreseményekkel összefüggésben a károsultaknak milyen összeget térített meg. A biztosítási díj felemelésére vonatkozó irat, még a konkrét káresemények ismeretében sem igazolt azonban okozati összefüggést a felperesi magatartás és a díjazás felemelése között. Az Mt. 179. § (1) és (2) bekezdése alapján az alperesnek nem csupán tényállítást kellett tennie, hanem meggyőző módon bizonyítania kellett, hogy a kérdéses gépjármű biztosítási díját, milyen körülményekre hivatkozva, milyen számítás alapján módosította a biztosító és mindez mennyiben róható fel a felperesnek. A másodfokú bíróság utal e körben a Pp. 2. §-ában foglalt rendelkezési elvre, eszerint a fél jogosult arról dönteni, hogy milyen keresetet (vizontkeresetet) indít és tényállításainak alátámasztására milyen bizonyítékokat jelöl meg. Az alperes tisztában volt azzal, hogy a felperes vitatja az okozati összefüggést, hiszen a felperes hivatkozott a becsatolt bizonyítékokból következő hiányosságra, azonban ezzel összefüggésben tényállítását nem pontosította, további bizonyítékot nem csatolt. Mindezek alapján bizonyítottság hiányában a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a részében megváltoztatta és a viszontkeresetet elutasította.

[39] A felperes fellebbezésében az utasítás megtagadásával összefüggő ítéleti indokolást vitatta, ugyanakkor az elsőfokú ítélet keresetnek megfelelő megváltoztatását nem kérte. Ezért az ítéltábla – a jognyilatkozat tartalma alapján – a felperesi fellebbezést akként értelmezte, hogy a felperes kizárólag az azonnali hatályú felmondás jogszerűségével kapcsolatos ítéleti indokolást vitatta. A fellebbezés nem érintette az elsőfokú ítéletben foglaltakat az utasítás megtagadásának ténye, a munkáltatói utasítás közlése, illetve az április 14-ei események tekintetében.

[40] A felperes a fellebbezésében alaptalanul hivatkozott a munkavédelemmel, illetőleg az egészségi alkalmasság vizsgálatával és a foglalkozás-egészségügyi kérdésekkel összefüggő jogszabályokra, mivel azok nem befolyásolták az azonnali hatályú felmondás jogszerűségét, az ahhoz kapcsolódó ítéleti tényállást. A felperes egészségi állapotának azért nem volt jelentősége, mert nem emiatt szüntette meg az alperes a munkaviszonyt. A felperes a 2020. április 1-jén kelt felmondásban („Tájékoztatás”) hivatkozott egészségügyi kérdésekre, de ezt követően kifejezetten elvállalta a 2020. április 14-ei fuvart, majd az indulás napján azt megtagadta. Munkaviszonya azonnali hatályú megszüntetését ezen egészségi állapottal össze nem függő, kötelezettségszegő magatartása alapozta meg. Erre figyelemmel a konkrét munkáltatói utasítás megtagadása értékelését a felperes egészségi állapota nem befolyásolta.

[41] A viszontkereset egyéb részeit illetően nem volt lehetőség az elsőfokú ítélet megváltoztatására az alperes fellebbezése alapján. Az ítéltábla teljes mértékben osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját a kötbér munkaviszonyban történő alkalmazását illetően, ezért eltekintett annak megismétlésétől. A munkaszerződés konkrét rendelkezése semmisségét is helytállón vette figyelembe az Mt. 27.§-a értelmében. A munkaviszonyt

meghatározó szabályok körét a felek megállapodásukban sem határozhatták meg az Mt.31.§-ától eltérően.

[42] A 6 havi felmondási időre járó távolléti díj megfizetésére irányuló viszontkereset elutasítása tárgyában szintén helytálló érvelést fejtett ki az elsőfokú bíróság A felperes marasztalására vonatkozó fellebbezési hivatkozást a Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.115/2021/7. számú ítélete sem támasztotta alá. Az adott ügy tényállása lényeges kérdésben tért el, mivel abban az ügyben a munkavállaló jogellenesen szüntette meg a munkaviszonyát és az elsőfokú bíróság az Mt. 84.§-a alapján, a jogellenesség jogkövetkezményeként kötelezte a munkavállalót a felek által munkaszerződésben kikötött 6 havi felmondási idő figyelembevételével. Az ítélet elleni fellebbezés egyébként a hat havi felmondási időre vonatkozó kérdést nem érintette, ezért a másodfokú bíróság az adott ügyben ezzel összefüggésben nem is tett érdemi megállapításokat.

[43] A felperes munkaszerződésében a felek az Mt. 69.§-a alapján rendelkeztek 6 havi felmondási időről. A felmondási idő rendeltetése azonban az Mt. 68.§-69.§-a szerint a felmondáshoz és nem az azonnali hatályú felmondáshoz kapcsolódik. A munkáltató által kibocsátott azonnali hatályú felmondás esetén a jogviszony felmondási idő nélkül, azonnali hatállyal szűnik meg. A 6 havi felmondási időnek azonnali hatályú felmondás esetén csak abban az esetben lehetett volna jelentősége, amennyiben a felperes jogellenesen szünteti meg a felek közötti munkaviszonyt. Az Mt. 84. §-a alkalmazása körében ugyanis nem lett volna akadálya a felek által meghatározott 6 havi felmondási idő figyelembevételének. Jelen esetben azonban az alperes utólag nem terjeszthette ki a saját azonnali hatályú felmondása esetére a felmondási időre vonatkozó rendelkezéseket, sem „jogalkotói” szándékra, sem a munkaszerződésben meg nem határozott szerződéses célra hivatkozva.

[44] A felperes fellebbezése alapos volt a perköltség tekintetében. Az elsőfokú bíróság a Pp. 80. §-ára hivatkozott az ítéletében, valójában azonban a Pp. 83.§ (2) bekezdése téves alkalmazásával állapította meg, hogy a pervesztesség-pernyertesség aránya között nem volt számottevő különbség.

[45] Az ítéltábla a pertárgy értékét a következők szerint határozta meg. A felperes keresete az azonnali hatályú felmondás jogellenesége és elmaradt munkabér körében 765.000 forint + 74.945 forint azaz, összesen 839.945 forint megfizetésére irányult. A keresetet az elsőfokú bíróság teljeskörűen elutasította, a felperes a kereset tekintetében 100%-ban pervesztes lett. Az alperes viszontkeresete tekintetében a kötbér összege – az alperes által meghatározott pertárgyérték szerint 1.754.914 forint. Az alperes – az elsőfokú ítélet részben történt megváltoztatására tekintettel – a viszontkereset tekintetében 100%-ban pervesztesnek minősült. A kereseti és viszontkereseti pertárgyértéket összeadva (2.594.859 forint) a fenti két összeg egymáshoz viszonyított arányából az következett, hogy a felperes 70%-ban lett pernyertes vagyis alappal hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy az alperes tartozott számára perköltséget fizetni.

[46] A felek a tárgyalás berekesztését megelőzően (37. számú jegyzőkönyv) úgy nyilatkoztak, hogy az IM rendelet alapján kérik a perköltségük megállapítását. Megbízási szerződést, megbízási díj kifizetését igazoló dokumentumot nem csatoltak, ezért a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§-a alkalmazásával határozta meg a felek perköltségét. A felperes pervesztessége (839.945 forint) alapján az alperest 42.000 forint +áfa 30%-a, azaz 12.600 + áfa forint illette meg, a felperest az alperesi pervesztesség összegéhez (1.754.914 forint) igazodva 87.000 forint 70%-a, azaz 60.900 forint illette meg. A Pp. 82.§-a értelmében a felperest a különbözet, azaz 45.150 forint elsőfokú perköltség illette meg, melynek megfizetésére az alperes köteles. A felperes jogi képviselője áfa felszámítása nélkül érvényesítette a perköltség igényét. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó részét ennek megfelelően változtatta meg.

[47] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján a viszontkeresettel érvényesített kártérítés és a perköltség tekintetében megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[48] A fellebbezési eljárásban a felperes 435.055 forint és az alperes által fellebbezett pertárgyérték, azaz 1.754.914 forint tekintetében pernyertes lett. Megbízási díjra alapított perköltségigényt nem határozott meg, ezért a másodfokú bíróság az IM rendelet 3. § (5) bekezdése alkalmazásával rendelkezett a felperest megillető másodfokú perköltségről. Ennek során figyelembe vette a jogi képviselő beadványa munka- és időigényességét, illetve azt, hogy a fellebbezés elbírálására tárgyaláson kívül került sor. Mindezek alapján a felperest megillető perköltséget 50.000 forintban határozta meg.

[49] A fellebbezési eljárás illetékére vonatkozó rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése és 39. § (1) bekezdésén alapult. Az alperes az általa fellebbezett pertárgyérték, továbbá az elsőfokú ítélet megváltoztatására tekintettel további 435.055 forint összeg, azaz összesen 2.189.969 vonatkozásában volt köteles viselni a fellebbezési illetéket 175.197 forint összegben. Az alperes igazolta, hogy 140.393 forint fellebbezési illetéket megfizetett, melyre figyelemmel az ezen felüli 34.804 forint megfizetésére köteles.

[50] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

dr. Orosz Andrea s.k.
a tanács elnöke

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.
előadó bíró

dr. Szalai Beatrix s.k.
bíró